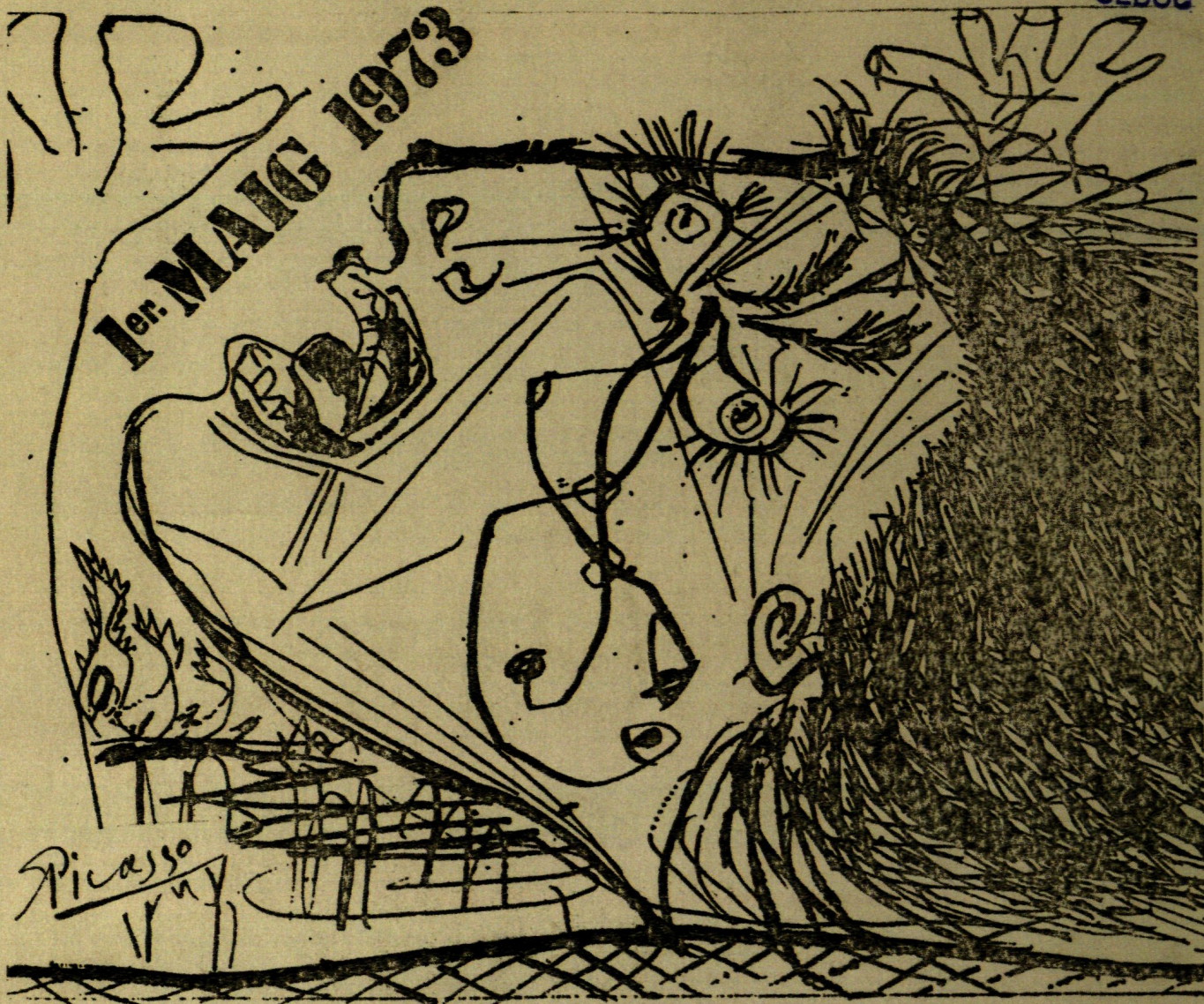


DOS NOUS ASSASSINATS MANUEL FERNÁNDEZ I MÀRQUEZ I "TXIKIA" MENDIZABAL

AUTONOMA BARCELONA
MUSEU D'ART MODERN
CEDOC



Hem reproduït aquest dibuix d'En Pablo PICASSO com un homenatge de l'equip "AVUI" a qui fou un gran artista i ferm democrata anti-fel·lista. És un dels 18 gravats que en 2 planxes En PICASSO va dedicar, el 1937, als pobres, sota el títol "SUEÑO Y MENTIRA DE FRANCO".

avui
**SUPLEMENT
ESPECIAL**

15 maig 1973 [nº 6] preu: 8 ptes.

**UNIVERSITAT
INFORME ESPECIAL**
★
JOCs FLORALS
REPRESSIÓ

UWB
Biblioteca General
CEDOC

1er. MAIG DIADA DE LLUITA 1er. MAIG

SEAT, UN PRIMER DE MAIG EN LLUITA:
L'EMPRESA EN VAGA I TANCADA PER 7 DIES

En la data del 1er. de maig d'enguany, la factoria SEAT de Barcelona (24.000 treballadors) estava tancada a conseqüència + de les lluites obreres.

El divendres 27 d'abril els obrers d'adonon, en el moment de cobrar, que la paga ha estat disminuïda en 200 ptes, en concepte de les noves normes de descompte de la Seguretat Social. A més, aquest mateix dia l'empresa reparteix una edició del conveni en la qual es pot llegir que la paga de beneficis de 5.700 ptes, igual per a totes + les categories, "està condicionada" a que durant tot l'any hi hagi una "completa normalitat laboral" i a que els accionistes + obtinguin com a mínim un 10 % de beneficis (!). Immediatament comencen les assemblees i els aturs als tallers. El dissabte per + la tarda, la vaga és ja quasi general, havent estat despatxats 2 treballadors. I el dilluns, 30 d'abril, la vaga continua i es produeixen atings a l'interior i es forma una gran manifestació, a la qual s'hi sumen per primera vegada els d'oficines, que va passant per tots els tallers anunciant + que es va a celebrar una Assemblea General. En arribar al T.1, són conminats a abandonar la factoria a través dels altaveus, sense atrevir-se a fer-ho cara a cara. Pacíficament van sortint els obrers, passant entre rengles de policies que han voltat la factoria, decidits a continuar la lluita + el dilluns, 7 de maig, quan l'empresa tornà a obrir les portes, doncs uns altres + 120 treballadors han estat acomiadats.

CONCENTRACIÓ UNITÀRIA DE 7.000 PERSONES A
SANT CUGAT DEL VALLES

El dia 1er. de Maig va tenir lloc una + concentració unitària a St Cugat. Hi assis- tiren diversos milers de persones (entre 7 i 8.000); l'acte havia estat convocat pel Secretariat Permanent de l'Assemblea de Catalunya. Es tracta, doncs, de la manifestació del 1er. de Maig més important haguda a Catalunya en els últims 35 anys.

Durant la mateixa es va llegir, per veu del Vicari Episcopal per Ambients Obrers, + l'homilia redactada pels bisbes catalans de la província eclesiàstica Tarragonense (en la qual es fa referència al XXV Aniversari de la Declaració Universal dels Drets de + l'Home i al X Aniversari de l'encíclica "PACEM IN TERRIS" de Joan XXIII, fent al·lusió al dret de reunió i associació professional per a la defensa dels propis interessos,

amb llibertat d'estructuració, moviment, + iniciativa i responsabilitat.) També inter- veniren un membre de la Comissió Obrera Na- cional de Catalunya, un obrer de SEAT, etc.

Al final de l'acte, que es va desenrot- llar tranquil·lament tot i la nombrosa ass- sència vigilant de socials, grisos i ci- vils, es va cantar "La Internacional" i + "Els Segadors". Al poc temps d'haver-se + dissolt, els "elements de l'ordre" es van atrevir a entrar en acció i van detenir a 4 persones.

Una vegada més, l'equip "AVUI" esveu obligat a condemnar enèrgicament l'actua- ció anti-unitària i oportunista del grup + "Bandera Roja", el qual, en un intent fra- casset d'instrumentalitzar l'acte, aprofita l'ocasió per difondre les seves consi- gnes particulars mitjançant octavetes, pan- cartes i crits. Cal afegir, però, que la + resposta dels assistents davant aquesta ac- tuació fou unànimament de repulsa, per ha- ver atemptat contra l'esperit democràtic + de tota manifestació unitària.

L'acte de St Cugat, com el de Ripoll, + són un bon instrument per fer avançar la + lluita unitària a Catalunya, en el marc de l'Assemblea de Catalunya.

ALTRES MANIFESTACIONS A BARCELONA

El 27 d'abril, al vespre, va tenir lloc una manifestació popular que, arrencant da- vant l'Hospital de la Sta Creu i St Pau, va baixar per l'Avinguda Gaudí fins l'altura + de Còrsega. Hi intervingueren unes 3.000 + persones, amb pancartes i banderes, que + van desfilar tot llençant octavetes i pin- tant les parets. La policia arribà quan la manifestació ja s'havia dissolt.

Aquell mateix dia, vers les 9 de la nit, un grup de persones es manifestà uns mi- nuts Rambles amunt, dispersant-se abans de l'arribada de la policia.

Al carrer Major de Gràcia se'n va regis- trar una altra, en la qual foren detingu- des 8 persones.

LA MANIFESTACIÓ DE L'1 DE MAIG A L'HOSPITA-
LET DE LLOBREGAT

A dos quarts de dues del migdia del dia Primer de Maig es van concentrar unes 3500 persones en la cruïlla Avinguda de Masnou- Carrer La Florida de L'Hospitalet. Els ma- nifestants portaven pancartes i banderes + roges i anaven escampant octavetes. Quan + va arribar la policia, un grup de 100 per- sones els va fer front, armats de barres + de ferro, pedres i còctels-molotov. Sembla

que la policia va fer alguns disparos a l'air- re. No es van produir detencions.

UNA "BOMBA" AL PONT D'ESPLUGUES I CÒCTELS-
MOLOTOV CONTRA DUES COMPANYIES AÉRIES

A última hora de la tarda del 27 d'a- bril la policia va descobrir una "bomba" al pont d'Espigues. Durant 2 hores es va tallar la circulació, temps que es va tri- gar en treure la "bomba": una cantimplora!

En la tarda del 30 d'abril l'oficina de la companyia britànica d'aviació "BEA" fou atacada amb còctels-molotov, produint-se + un petit incendi.

Dos dies després, el 2 de maig pel ves- pre, va ésser atacada, també amb còctels + molotov, la companyia aèria nordamericana + "PANAM", produint-se un petit incendi. Un dels empleats resultà ferit en tallar-se + amb els vidres dels aparadors.

FRONT NACIONAL DE CATALUNYA LLEGEIX UNA AL-
LOCUCIÓ, PER ALTAVEU, A LA PLAÇA ST JAUME

A darrera hora de la tarda del dia 1er. de Maig, mentre s'estava celebrant una ba- llada de sardanes a la Plaça St Jaume, es va sentir, a través d'altaveus, un frag- + ment d'"Els Segadors" i a continuació unes- veus van llegir una proclama en nom de FNC ("Front Nacional de Catalunya"):

"Catalans: Avui, Primer de Maig, jornada + internacional del treball, volem denunciar públicament l'opressió i la repressió cons- tants que el règim franquista exerceix da- mant el nostre poble català, sobretot da- mant els sectors populars i en especial la classe obrera.

Aquest Primer de Maig no és una simple jo- rnada commemorativa, sinó que està inserit + dintre les lluites avui en marxa en el pro- cés d'alliberament nacional i social del + nostre poble.

Recordem les lluites reivindicatives de St Adrià del Besòs, amb l'assassinat d'un com- pany obrer que va ocasionar una enorme re- pulsa popular i que ha comportat un avenç + cap a la vaga general. Aquests dies mateix, els nous combats de la SEAT, de Lámparas Z i en altres empreses de la Zona Franca evi- dencien com la lluita avança diàriament. Davant les nostres reivindicacions, el rè- gim feixista només té una única resposta : la repressió brutal de la policia, que as- sassina, tortura, persegueix i empresona, i anulla així les mínimes llibertats democrà- tiques.

Enfront de tot això, les forces antifran- quistes del Principat de Catalunya han

agrupat en una plataforma unitària: l'Assemblea de Catalunya, que ofereix un programa polític que possibilitarà el retorn de la democràcia al nostre país /català/. L'Assemblea de Catalunya és un primer pas cap a l'alliberament; alliberament que només serà total quan el poble català es constituirà en un Estat independent, democràtic i socialista.

Companys: Cal que ens organitzem i que lluitem en un ampli i dinàmic moviment d'emancipació nacional català que sigui el que ens aconduïxi cap a la completa llibertat.

Endavant amb la lluita i el combat!

Visca la classe obrera i els sectors populars!

Visca Catalunya lliure!

Per uns Països Catalans independents, democràtics i socialistes!

Us ha parlat Front Nacional de Catalunya."

A continuació es va escoltar, sencer, a l'himne nacional català "Els Segadors". I a la poca estona, membres del "Cuerpo de Mozos de Escuadra de la Diputación Provincial" van trobar i retirar la instal·lació acústica.

Es calcula que passava del miler el nombre de persones que van oír la proclama en un respectuós silenci.

CRIDES PER AL PRIMER DE MAIG

Sota el títol "L'Assemblea de Catalunya, amb la classe obrera, cap a un 1er de Maig de lluita, per les llibertats polítiques i nacionals", el Secretariat de la Comissió Permanent de l'Assemblea de Catalunya va publicar una octaveta, datada del 14 d'abril, en la qual diu, entre altres coses: "Amb l'assassinat de l'obrer de COPISA, Manuel Fernández i Márquez, la lluita de la classe obrera, al capdavant de totes les classes populars, ha assolit un nivell que ha de portar a una gran mobilització en torn d'aquest 1er de Maig. L'Assemblea de Catalunya vol que aquesta diada es converteixi en una gran jornada de lluita, en el procés de discussió obert a partir del document Cap a la 11ª Sessió Plenària de l'A de C (...)". Després de parlar de l'actual situació de repressió, diu: "L'A de C crida a tots els pobles /de Catalunya/ a la preparació i a la realització d'assemblees, reunions, accions sectorials, de barris i de comarques per tal d'incorporar la perspectiva global del canvi democràtic /o sigui els 4 punts de la 1ª Sessió/ a cada una de les lluites concretes (...). Passem a l'acció rebutjant la illegalitat feixista i imposant l'exercici de les nostres llibertats democràtiques. Denunciem el governador civil de Barcelona -Pelayo Ros- com a agent executor i mà criminal de la política repressiva del govern franquista. Impulsem i estenem la solidaritat política i econòmica amb la classe obrera. (...)"

De la "Coordinadora Local de Comissions Obreres de Barcelona", dependent de la "Comissió Obrera Nacional de Catalunya", va sortir-ne una crida que diu, entre altres coses: "En este contexto /de grans mobilitzacions i vagues/ la Huelga General apareix com a algo que es possible ya desde ahora (...). A la vez, la participación y el apoyo de sectores no obreros a nuestra lucha, da a ésta una mayor extensión e impide su aislamiento convirtiéndola en el centro de una gran corriente de oposición a la dictadura. Los objetivos finales de algunos de estos sectores no son coincidentes con los de la clase obrera, pero, en la situación actual, la coincidencia está precisamente en la necesidad de acabar con la dictadura. Es aquí donde adquiere su significado la Asamblea de Catalunya (...). Después de hablar de la celebración de la XII Asamblea de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya i de reproduir, una vegada més, la Plataforma Reivindicativa general de CC.OO., afegeix: "La lucha por las libertades políticas /aparece/ como algo cuya consecución esté íntimamente ligada a la conquista de nuestros derechos. En este sentido la Asamblea de Catalunya, con su programa mínimo /el qual reproduceix/, es un gran paso adelante. Ante este 1º de Mayo debemos plantearnos con fuerza todas las reivindicaciones a través de reuniones, y asambleas, en los centros de trabajo y en el Sindicato. Que cada centro de trabajo elabore su plataforma, que se discute la necesidad de la AMNISTIA, de las LIBERTADES SINDICALES Y POLITICAS, que se tomen acuerdos concretos para apoyar y defender sus reivindicaciones: documentos con firmas, colectas solidarias, plantas, boicots, paros, huelgas, manifestaciones decididas en asambleas. Y el 1º de Mayo salgamos al campo, donde discutamos la significación del día, las necesidades actuales y el apoyo al llamamiento de la ASAMBLEA DE CATALUÑA."

VIVA EL 1º DE MAYO!"

D'altres crides que hem vist són: la dels CAE ("Comitès d'Acció d'Ensenyants"), la qual és interessant perquè fa una història del 1er de Maig a Catalunya des de l'as-

sassinat -o execució- de 5 obrers de Xicaco per les autoritats arrel d'una vaga el 1886 a aquell país, per acabar lligant-ho amb l'actual repressió de la Dictadura.

També hem vist crides de les CC.OO. de la Construcció, de la Coordinadora de Comissions de Barri de Barcelona, de la Coordinadora General de Comissions Obreres de l'Estat espanyol, del PSUC, etc.

EL PRIMER DE MAIG A LA RESTA DE L'ESTAT ESPANYOL: UN POLICIA MORT A MADRID

La premsa legal ha publicat notícies de diverses accions a la resta de l'Estat espanyol amb motiu del 1er de Maig: aedregament i escampada d'octavetes davant una Sucursal de la Caixa d'Estalvis a Odis; manifestació, amb pancartes, banderes i participació d'octavetes a Valladolid; llençament de còctels-molotov contra una sucursal del "Banc de Santander", contra una cruïlla de vies de tren i en d'altres indrets de València, amb diverses manifestacions i penjades de banderes roies; manifestació a Iruña/Pamplona, etc., etc. Però allò que cal destacar és la mort d'un policia a Madrid, a mans d'un comando format per gent del FRAP ("Frente Revolucionario Antifascista y Patriota" (?)") i de la "Liga Comunista Revolucionaria", segons diu la premsa legal. Si bé hi ha qui pot estar d'acord amb la lluita armada -estil- lluita d'ETA- com un braç armat en íntima relació amb la lluita popular, no es pot estar gens d'acord amb actes aïllats i de "salvatgisme" (posar una emboscada a un policia qualsevol i matar-lo a gavinetades i a cops de porra), perquè es dona una excusa -com ha succeït amb les diferents manifestacions policials, falangistes, etc. de Madrid i Barcelona- a l'actuació de les bandes feixistes.

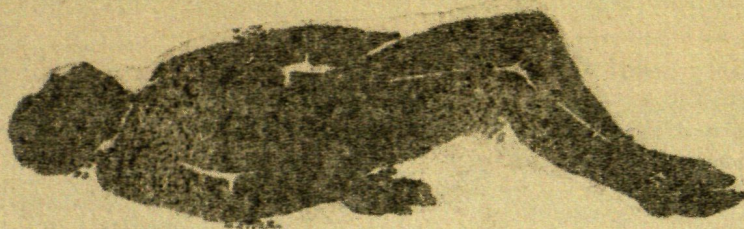
En total, a Madrid es van detenir a 145 persones. Sembla que la policia tenia ordres de no usar les seves armes de foc arreu de l'Estat espanyol.

(En el proper número d'"AVUI" parlarem extensament dels actes terroristes de l'extrema dreta espanyola contra "Agermanament", "Editorial Nova Terra" i el "Secretariat de la Catequesi de St Gervasi". També s'està preparant un dossier al respecte.)

NOTA INFORMATIVA DE L'EQUIP "avui":

+ Amb la publicació d'aquest número comença una nova col·lecció de "Suplements Especials d'"AVUI"", els quals versaran sobre temes monogràfics i sortiran en aquelles dates en què els esdeveniments ho demanin, o quan calgui publicar informes especials, documents, texts, etc., que per la seva extensió no tinguin cabuda en els números normals.

+ L'Informe Especial "UNIVERSITAT Gener-Abril 1973" ha estat redactat per un equip d'universitaris extern al Consell de Pedagogia d'"AVUI", retratant la problemàtica de la Universitat amb el llenguatge que s'utilitza en el món universitari.



1. LA NOVA CENTRAL TÈRMICA DEL BESÒS

La casa FECSA ("Forces Elèctriques de Catalunya, SA") ha encarregat la construcció, instal·lació i muntatge de la nova Central Tèrmica del Besòs -ubicada a St Adrià del Besòs- a tres empreses que indirectament depenen d'ella: COPISA ("Constructora Pirenáica, SA"), SADE ("Sociedad Argentina de Electromecánica") i "Control y Aplicaciones, SA".

En total hi ha 1.738 treballadors en aquestes 3 empreses i, com veurem més avall en parlar de la seva Plataforma Reivindicativa, l'exploració a que són sotmesos és molt dura.

2. PLATAFORMA REIVINDICATIVA DE "COPISA", "SADE" I "CONTROL Y APLICACIONES"

Des de feia temps hi havia un cert malestar entre els obrers degut a les condicions de la feina. Així, el 27 de març, a l'entrada de les obres, es van repartir oculettes les quals cridaven a la celebració d'assemblees a fi de discutir una Plataforma Reivindicativa conjunta. Al migdia es va celebrar una reunió a la qual hi assistiren uns 400 treballadors i en la que es van tractar diversos punts, anomenant-se una comissió que els hauria de posar per escrit.

Al dia següent, a l'hora de dinar, tingué lloc una altra assemblea, aquesta vegada amb la participació d'uns 800 treballadors, en la qual s'aprovà la següent Plataforma Reivindicativa conjunta:

- a/ setmana de 40 hores;
- b/ 4.000 Ptes. d'augment igual per tots;
- c/ 100 % del sou en cas de malaltia, accident o jubilació;
- d/ Anul·lació dels contractes en blanc (eventuals) i fixos en plantilla al cap de 15 dies de prova;
- e/ L'IRTP (Impost sobre el Rendiment del Treball Personal) serà pagat per l'empresa;
- f/ 3 paquets extras més a l'any sobre el sou real del mes;
- g/ Ajut escolar de 500 Ptes mensuals per cada fill entre 4 i 16 anys;
- h/ Drets de reunió i d'assemblea;
- i/ Botes, vestuaris i dutxes.

Com es pot veure, aquesta Plataforma està en la línia de la Plataforma del Ram de la Construcció de CC.OO.

Finalment, els reunits van decidir demanar un tancament fins el migdia del dilluns 2 d'abril perquè l'empresa respongué a aquesta petició.

Aquest dia, en entrar a treballar, les direccions de les 3 empreses van fer col·locar uns cartells segons els quals es negaven a reconèixer els seus delegats elegits democràticament. La resposta fou unànime: es declararen en vaga.

3. ELS FETS DEL DIA 3 I L'ASSASSINAT D'EN MANUEL FERNÁNDEZ I MÁRQUEZ

El 3 d'abril, els obrers, en arribar a les obres es troben amb les portes tancades: les empreses havien declarat el "lock out". A més hi ha un cartell que els informa que han estat suspesos de feina i sou per 5 dies degut "als greus actes d'indisciplina comesos el dia anterior". I, "per si de cas", també han cridat a la policia, la qual està pels voltants.

A petició de la majoria dels obrers, se celebra immediatament una assemblea davant l'entrada, decidint-se entrar i ocupar les obres, sense fer cas d'un policia que els volia intimidar. I quan estan a punt de forçar la porta, aquest mateix policia els demana que no actuïn violentament i que en un moment els serà oberta la porta. Això dura uns minuts, temps que és aprofitat per la resta dels policies i per uns altres que han arribat de reforç per carregar o garrotades contra els obrers, els quals reculen situant-se a l'altre cantó de la via del tren. Aleshores, uns 400 ó 500 treballadors expressen als seus companys que no estan d'acord amb la decisió de tornar a intentar entrar a les obres i s'en van.

Els qui es queden comencen a avançar, però com que la policia dispara a l'aire alguns trets, tornen a recular darrera de les vies, moment en què passa un tren, el qual s'atura impedit que 4 obrers puguin arribar a l'altra banda de les vies. I mentre els seus companys fan baixar del tren a tothom -com van dir els diaris- i l'apedreguen, la policia els apallissa brutalment i se'ls emporta detinguts. En aquest precís moment el tren arrenca permetent

veure el que havia passat.

Aleshores els obrers, armats de pedres, ataquen a la policia que es veu obligada a deixar en llibertat als 4 delinqüents i a fugir corrents, mentre reben una pluja de pedres. Però al poc es giren i comencen a tirar a l'aire per acabar tirant contra els obrers. Gairebé immediatament cauen a terra dos treballadors: MANUEL FERNÁNDEZ I MÁRQUEZ ferit de mort al cap i SERAFÍ VILLEGAS I JIMÉNEZ ferit sota una clavícula.

Els dos cossos són recollits per la policia, mentre els seus companys marxen en manifestació cap a St Adrià als crits de: "HAN MATAT UN COMPANYY!", "POLICIES ASSASSINS!" i "DICTADURA ASSASSINA!". En arribar al Polígon de La Mina, fan sonar la sirena i organitzen una assemblea informant dels fets. L'atur és total i immediat. Més gent s'afegeix a la manifestació i, quan 4 s'arriba a St Adrià, importants contingents de policia rodegen els manifestants i els dispersen a garrotades, detenint-ne a alguns.

En Manuel Fernández i Márquez tenia 27 anys, estava casat i era pare de dos fills petits. Havia nascut a La Pobla de Lillet, Barcelona, i treballava a "COPISA".

En Serafí Villegas i Jiménez té 25 anys i és natural de Barcelona; treballava a "Control y Aplicaciones". Fou intervingut quirúrgicament a la "Residencia de la Seguridad Social" i ja es troba fora de perill.

Un tercer obrer, el nom del qual ens és desconegut, també va resultar ferit lleument.

Segons la premsa, 9 agents de la policia quedaren contusionats, cap d'ells peril·losament.

4. UN ENTERRAMENT D'AMAGAT...

Abans de que passessin les 24 hores que assenyala la llei, a les 8'30 del matí del dia 4 d'abril en Manuel Fernández fou enterrat al Cementiri Poma de Badalona, tot i que residia a St Adrià. Com que l'acte fou dut a terme una hora abans del que estava previst, només hi assistiren, a més a més de l'esposa i familiars, uns 100 companys del treballador assassinat. El Cementiri estava totalment rodejat per impressionants forces de la policia. No es va produir cap incident.

5 LA PROTESTA POPULAR: ATURS, MANIFESTACIONS, ETC.

Ens és impossible de fer esment de totes les accions dutes a terme en solidaritat amb la lluita dels treballadors de St. Adrià. A continuació incloum alguns dels actes més importants i significatius:

 aturs-atur-atur-atur-atur-atur-atur-atur

S'han produït aturs de diversa duració en el període comprès entre el 3 d'abril i el 21 del mateix mes a més de 150 empreses de tot Catalunya abastant a més de 100.000 treballadors. Destaquem-hi a:

SEAT, Pagaso, Harry Walker, Sherwin Williams, Esesa, FECSA, Siemens, Huarte, Lán paras Z, Faema, Hispano Olivetti, Lavis, Flaminare, Roselson, Iberia-Radio, Bancs Central, Ibérico, Catalana, Urquijo, Atlántico, Guipuzcoano, etc., Hospitals Clínic, St Pau, Infecciosos, Institut Mental de la Sta Creu, etc., etc., etc.

 manifestacions-manifestacions-manifestacions

Com en d'altres ocasions importants (Procés d'ETA a Burgos, assassinat d'Antoni Ruiz Villalba a la SEAT, Procés del FAC a Barcelona, etc.) milers i milers de persones han sortit al carrer a expressar la seva indignació solidària contra els crims de la Dictadura. Destquem les manifestacions següents:

Cerdanyola, on s'aconsegua la vaga general a tota la població (6 d'abril), regitrent-se diverses manifestacions, la més important de les quals estava formada per més de 10.000 persones. Polígon La Mina, manifestació de més de 3.000 persones el mateix dia de l'assassinat (3 d'abril). Manifestació d'uns 3.000 estudiants el migdia del 4 d'abril, etc., etc.

 actes religiosos-actes religiosos-actes r

Quan parlem de les posicions preses davant aquest nou assassinat de la Dictadura ens referirem a la nota informativa feta pública pel Cardenal-Arquebisbe de Barcelona Mnsr. Jubany (censurada pel Governador Civil). Ara ens volem dedicar als actes religiosos promoguts per parròquies o grups de crients. D'entre les diverses misses celebrades, destaquem aquestes 2: Diumenge 8 d'abril a l'església de Cerdanyola, amb l'assistència d'unes 2.000 persones; es va llegir la nota de Mnsr. Jubany i un obrer va parlar als assistents; a la sortida hi hagué manifestació silenciosa. A St Josep Oriol, de Barcelona, el 9 d'abril; l'església era plena de gom a gom; també hi va parlar un treballador; l'església era completament voltada per la po-

ASSASSINATS PER LA DICTADURA

d'ençà l'entrada de l'Opus al Govern:

- 1 FERNANDEZ ELORRIAGA, assassinat per la policia durant una manifestació contra la contaminació atmosfèrica a Erandio (Euzkadi), el 28 d'octubre de 1969. Obrer;
- 2 URTEAGA, assassinat per la policia el mateix dia i per igual motiu al mateix lloc. Obrer;
- 3 MURUETA, assassinat per la policia el mateix dia, per igual motiu i al mateix indret que els dos anteriors. Obrer;
- 4 ANTONIO CRISTOBAL IBÁÑEZ, assassinat per la policia durant una manifestació dels treballadors de la construcció -en vaga- de Granada (ESPAÑA), el 21 de juliol de 1970. Obrer;
- 5 MANUEL SANCHEZ MESA, assassinat per la policia el mateix dia, per igual motiu i al mateix lloc. Obrer;
- 6 ANTONIO HUERTA REMIGIO, assassinat per la policia al mateix indret per igual motiu aquell mateix dia. Obrer;
- 7 PEDRO PATIÑO TOLEDO, assassinat per la policia mentre repartia octavetes a Madrid (ESPAÑA), el 13 de setembre de 1971. Obrer;
- 8 ANTONI RUIZ I VILLALBA, assassinat per la policia durant una manifestació amb motiu d'una vaga a Barcelona (PAÏSOS CATALANS), el 18 d'octubre de 1971. Obrer de la "SEAT";
- 9 ROBERTO PEREZ JAUREGI, assassinat per la policia durant una manifestació contra el "Procés d'ETA a Burgos" a Elber (Euzkadi), el 3 (va morir el dia 8) de desembre de 1971. Obrer;
- 10 DANIEL NIEBLA GARCIA, assassinat per la policia durant una manifestació amb motiu d'una vaga a El Ferrol (GALICIA), el 10 de març de 1972. Obrer;
- 11 AMADOR REY RODRIGUEZ, assassinat per la policia el mateix dia, per igual motiu i al mateix lloc que l'anterior. Obrer;
- 12 YON GONKOTXEA ELORRIAGA, assassinat per la guàrdia civil quan pretenia fugir de l'Estat espanyol en un punt "fronterer" entre Euzkadi-Nord i Euzkadi-Sud, el mes de juny de 1972. Militant d'ETA;
- 13 JOXE-BENITO MUGIKA ZUMETA, assassinat per la guàrdia civil en un enfrontament amb aquesta a Lekotio (Euzkadi), el 2 de setembre de 1972. Obrer i militant d'ETA;
- 14 YON-MIKEL MARTINEZ DE MURGIA MENDIZABAL, assassinat per la guàrdia civil el mateix dia, per igual motiu i al mateix lloc. Obrer i militant d'ETA;
- 15 JOSEBA-ANDONI ARANGUREN MUGIKA, assassinat per la guàrdia civil en un enfrontament amb aquesta a Urdax (Euzkadi), el 21 de setembre de 1972. Estudiant i militant d'ETA;
- 16 XOSE M^a FUENTES FERNANDEZ, assassinat per la policia quan de matinada caminava pels carrers de Santiago de Compostela (GALICIA), el 5 de desembre de 1972. Estudiant;
- 17 MANUEL FERNANDEZ I MARQUEZ, assassinat per la policia en una manifestació durant una vaga a St Adrià del Besòs (PAÏSOS CATALANS), el 3 d'abril de 1973. Obrer de "COPISA";
- 18 EUSTAKI MENDIZABAL BENITO, assassinat per la policia quan fugia d'una persecució a Algorta (Euzkadi), el 19 d'abril de 1973. Militant d'ETA.

En menys de 4 anys la Dictadura ha assassinat, en enfrontaments pacífics o armats, a 18 persones, dels quals 14 pertanyen a les nacions oprimides (Euzkadi, Galícia i Països Catalans) i tots ells components del Moviment Popular (obrers i estudiants).

lícia.

Al Cementiri de Badalona on està enterrat Manuel Fernández, es va celebrar el diumenge 8 d'abril un acte en la seva memòria. Més de 2.000 persones acudiren al Cementiri -hi havia moltes dones i algunes criatures- portant rams i corones de flors. Hi va parlar un dirigent obrer; es va cantar-

la Internacional i es va sortir en manifestació silenciosa, sense que els nombrosos contingents de policia s'atrevisissin a intervenir.

6 PRESES DE POSICIÓ

Donada la magnitud i la importància de

l'esdeveniment, interessa conèixer l'opinió dels grups polítics en la clandestinitat forçosa, però també la de personalitats i entitats legals, com a mostra de que l'oposició a la Dictadura cada vegada abasta esferes més àmplies de la nostra societat. Començaren per aquests últims:

el governador civil censura una nota de l'nsr Jubany

La premsa barcelonina del 6 d'abril va reproduir una nota del Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, l'nsr Jubany, en la qual es fa una reflexió sobre els fets. Però resulta que aquesta nota havia estat censurada prèviament pel governador Civil, Pelayo Ros...

Lo ocurrido es grave y manifiesta con eloquente evidencia que las relaciones sociales —especialmente en el campo laboral— todavía no están suficientemente fundamentadas en la verdad, la justicia, el amor y la libertad.

Ante tales hechos, este Arzobispado declara lo siguiente:

1. Expresamos nuestro dolor ante lo ocurrido y nos unimos al luto y a los sufrimientos físicos y morales de todos los afectados, de sus familiares y compañeros.

2. Por principio hay que rechazar la violencia: «la violencia no es evangélica ni cristiana» (Pablo VI). Pero no se puede condenar con ligereza la violencia sin analizar con seriedad sus causas. Hay situaciones injustas que oprimen e impiden el libre ejercicio de los derechos más elementales.

3. Ciertos choques y violencias podrían ser evitados si las reformas necesarias llegaran a tiempo. La justicia es una condición ineludible para la paz.

En efecte, en aquest extracte que hem reproduït més amunt, en l'apartat 2, hi manca l'última frase, que diu:

"HAY UNA 'VIOLENCIA INSTITUCIONALIZADA' QUE PROVOCA LA VIOLENCIA TUMULTUOSA DE LAS MASAS, LAS CUALES, EN CIERTAS CIRCUNSTANCIAS, CAEN FACILMENTE EN LAS 'EXPLOSIONES + TENSIONES DE LA DESESPERACION'. PAU VI."

Des d'aquestes planes saludem aquesta presa de posició de la Jerarquia Catalana enfront els actes criminals de la Dictadura.

collegi d'advocats

En una nota publicada el dia 5 es diu:

La junta de gobierno del Ilustre Colegio de Abogados de Barcelona, atenta a los deberes que le impone la función pública de la abogacía consagrada a la defensa de los derechos humanos, en su reunión del pasado día 3 del actual, adoptó por unanimidad los siguientes acuerdos:

1.º Manifestar su honda preocupación por la gravedad de los acontecimientos ocurridos en el día de ayer en San Adrián del Besòs, en los que resultó muerto una persona y heridas otras varias.

2.º Constatar con pesar la reiteración con que se vienen produciendo hechos de idéntica gravedad a la señalada, y que han dado lugar, en otras ocasiones, a manifestaciones de esta propia Corporación.

3.º Resaltar la necesidad de que, a la mayor urgencia, se proceda a una nueva regulación de los supuestos de hecho que están en la base de las consecuencias denunciadas, de forma que queden suficientemente garantizados los derechos y libertades de la persona.

associació d'amics de l'ONU

Va redactar un escrit en el qual se solidaritza amb les declaracions del Cardenal-Arquebisbe i amb les del Col·legi d'Advocats.

carta conjunta de diversos col·legis professionals a la Presidència del Govern

Poc després de la lletra del Col·legi d'Advocats, els Col·legis d'Enginyers Industrials, Aparelladors, Arquitectes, Doctors i Licenciats van signar una carta conjunta adreçada a la Presidència del Govern, en la qual delen, entre altres coses: "Manifestem la constatació que les relacions en el camp laboral no estan suficientment fonamentades en els principis de representativitat, justícia i llibertat. ... Sol·licitem la regulació dels drets d'associació sindical, de lliure expressió i reunió. ... l'adopció de les mesures adients per tal d'impedir que l'actuació policial pugui arribar a produir conseqüències de caràcter irremediable. ... També sol·licitem la immediata actuació dels Tribunals Ordinaris a fi d'aclarir els fets i dictar responsabilitats."

15 associacions de veïns de Barcelona se solidaritzen amb els col·legis professionals i el seu document

Se sap que 15 Associacions de Veïns de Barcelona han fet arribar una carta als Col·legis Professionals en la qual se solidaritzen amb el seu escrit, denunciant novament l'assassinat d'En Ferrnàndez Márquez.

els professors no numeraris (PNN) de la Universitat de Barcelona condemnen l'actuació policial

Els Professors No Numeraris de la Universitat de Barcelona han redactat un escrit en el qual "manifesten la seva total condemna a l'actuació policial, que va tenir com a conseqüència la mort de l'obrer Manuel Ferrnàndez i Márquez, mort que obeeix a causes profundes arrelades en la pròpia estructura social i en l'Estat, el qual protegeix la dita estructura".

L'OPOSICIÓ DEMOCRÀTICA: 1 EL SECRETARIAT DE LA COMISSIÓ PERMANENT DE L'ASSEMBLEA DE CATALUNYA

El Secretariat de la Comissió Permanent de l'Assemblea de Catalunya va fer una nota, data el 6 d'abril i escampada en forma d'octaveta, en la qual diu:

"De nou un obrer ha estat assassinat per la policia. La mort de Manuel Ferrnàndez i Márquez, obrer de la construcció, ens nas-

tra, una vegada més, el veritable nostre d'un règim que ha de recórrer a la repressió sanguinària com a única arma contra la classe obrera i contra tots els que lluiten per les llibertats.

El dimarts, 3 d'abril, a la Central Eléctrica de St Adrià del Besòs, els obrers que s'enfrontaven a la provació patronal i policíaca sabien molt bé perquè lluitaven. Es insultant la versió d'una certa premsa segons la qual "no hi havia reivindicacions plantejades pels obrers". Hi havia —hi ha— una plataforma reivindicativa plantejada, que concreta la plataforma unitària del ram de la construcció, defensada per les Comissions Obreres i nuclis d'obrers de més de 370 empreses del ram. Plataforma unitària que, d'altra banda, ha estat presentada reiteradament a les empreses i a la CNS. Hi havia —hi ha— així mateix, la reivindicació fonamental del dret d'assemblea, del dret a discutir democràticament i a elegir uns representants autèntics. És a dir, la reivindicació d'unes llibertats fonamentals que el règim nega.

La reacció que l'assassinat del company de St Adrià ha provocat és molt àmplia. Les manifestacions, els aturs, les diverses preses de posició es multipliquen. La indignació és immensa. La mort de Manuel Ferrnàndez Márquez, que ve a afegir-se a la llarga llista d'assassinats d'Erandio, Ginada, Elbar, Madrid, Seat, El Ferrol, Santiago de Compostela, és la tràgica conseqüència de la incitació a la violència feta pel ministre de la Governació/ Garicano Goñi en el seu últim discurs a "les Corts". Garicano i tot el govern són responsables d'aquests morts. Com responsable és també, d'una forma directa, l'executor de la política repressiva a Barcelona: el governador Civil Pelayo Ros.

Està perfectament clar que la repressió, per més brutal que sigui, no fa altra cosa que estimular i potenciar la lluita contra la Dictadura, cada vegada més debilitada.

Perquè creiem que la lluita dels treballadors de St Adrià és també la nostra lluita —la de tots els sectors avui en moviment— per les reivindicacions pròpies i per unes llibertats comunes —hem de multiplicar, ara, els nostres esforços vers una àmplia mobilització de tot el poble.

El Secretariat de la Comissió Permanent de l'Assemblea de Catalunya crida a tots els sectors en lluita, a tots els homes i dones de les ciutats i comarques de Catalunya:

- A LLUITAR TOTS UNITS CONTRA LA REPRESSIÓ, CONTRA LA BRUTALITAT DEL PODER, CONTRA ELS JUDICIS ANTI-OBREERS!!

- PER LA LLIBERTAT SINDICAL I EL DRET DE VAGA!!

- PEL FINI DE LA IL·LEGALITAT FRANQUISTA

- PER LA SOLIDARITAT ACTIVA AMB TOTS ELS

REPRESENTATS I, EN PRIMER LLOC, AMB ELS OBRERS DE LA TÈRICA!!

El Secretariat de l'Assemblea de Catalunya crida a recolzar totes les iniciatives de lluita solidària.

Fem, a través de la nostra acció a tots els nivells, que la mobilització del poble de Catalunya sigui realment general, + avanci i progressi constantment, en la perspectiva de la vaga general i del programa unitari de l'Assemblea de Catalunya: Amnistia general; exercici de les llibertats democràtiques fonamentals -de reunió, d'expressió, d'associació, inclosa la sindical, de manifestació i dret de vaga, que garanteixin l'accés efectiu del poble al poder econòmic i polític; restabliment provisional de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, com a via per arribar al ple exercici del dret d'autodeterminació; coordinació de l'acció de tots els pobles peninsulars en la lluita democràtica."

2 L'ASSEMBLEA PERMANENT D'INTELLECTUALS CATALANS

El 14 d'abril va tenir lloc la segona sessió plenària de l'Assemblea Permanent d'Intellectuals Catalans. (La primera reunió fou celebrada durant el "Procés d'ETA a Burgos", desembre 1971, quan la ja famosa tancada a Montserrat, emetent-se aleshores un comunicat conegut per "Manifest de Montserrat".) Del comunicat d'aquesta segona sessió plenària n'extraïm els següents fragments:

"Avui/ 14 d'abril, aniversari de la proclamació de la República, /ens hem reunit/ i creiem necessari denunciar els fets següents:

1. L'assassinat com a mètode cada vegada + més freqüent per reprimir al moviment obrer i popular en l'exercici dels legítims drets de reunió, manifestació i associació. No es tracta de fets esporàdics sinó d'una política deliberada i sistemàtica (...)
2. El procés iniciat contra Camacho i els seus /9/ companys ... per fets que en altres països són no solament legals, sinó que estan protegits per la Constitució (llibertat sindical, dret de vaga, etc.).
3. La pràctica sistemàtica de la tortura + per part de les forces repressives, que en alguns casos -com el de l'estudiant Anduig Aldea- arriba a posar en perill la vida dels detinguts.
4. L'actitud de les empreses que, com en el cas de COPISA /de St Adrià del Besòs i en la que treballava Fernández i Márquez/, demanen la intervenció de la policia en els seus conflictes amb els treballadors i són, per tant, els primers responsables de la repressió amb totes les seves conseqüències (morts, +

HOMILIA DE L'ABAT DE MONTSERRAT EN LA MISSA DE DIJOUS SANT DEL 1973

El 19 d'abril, Dijous Sant, l'Abat de Montserrat, Pare Dom Cassià Just, va pronunciar una homilia durant la celebració d'una Missa, de la qual n'extraïm els paràgrafs següents:

"Avui ho recordeu, precisament, quan, el dijous sant de fa 10 anys, Joan XXIII, ja malalt, poques setmanes abans de morir signava l'encíclica "Pacem in Terris". Ara voldria que ens preguntéssim tots: Què n'hem fet els cristians del seu ensenyament? Fa pocs dies el cardenal Jubany donava una nota sobre els fets de Sant Adrià del Besòs que han culminat amb la mort violenta d'un obrer. Malgrat aquest advertiment, hem de constatar públicament que no es posa pas remei als problemes com l'arquebisbe de Manresa i que continuen usant-se mitjans que hem de repudiar decididament. Quasi tots sabreu el cas del jove universitari de 18 anys /Miquel-Josep Anduig Aldea/ que està gravíssim: durant 4 hores va ser torturat tan fortament en una comissaria, que té l'organisme desfet. Hi ha poques, poques probabilitats que es pugui salvar. Coneixem altres casos de refinament, inconcebibles dins el marc d'una situació que es vol cristiana. Tot això es vol amagar, i cal fer-ho conèixer: l'opinió pública ha de pensar perquè no es torni a repetir. A més, la pressió sobre els poders judicials és tan forta que resulta molt difícil la seva actuació en aquests casos clarament delictius. A mi em fa molta pena pensar que són homes batejats i practicants els responsables d'aquests disbarats tan greus.

Encara vull recordar una colla d'homes i de dones de diverses parròquies que aquests últims dies han estat detinguts i, alguns d'ells, fortament apallissats: simplement intentaven d'ajudar a famílies necessitades de presos. Jo voldria fer ben present el seu sofriment en aquesta Eucaristia i demanar-vos a tots, encara que pensem diferentment sobre la solució concreta que cal donar als problemes tan complexos que té plantejada la nostra societat, demanar-vos -dic- que cadascú des del seu lloc faci tot el possible per tal que fets com aquests -tan reprobables- no es repeteixin /més/."

fertils, detinguts).

5. L'autèntic estat d'excepció que, amb la presència permanent de la policia, regala la vida universitària (...)
6. El projecte de llei que pretén regular les activitats dels Col·legis Professionals, per tal de suprimir en aquestes institucions qualsevol vestigi de vida democràtica.

Davant d'aquesta situació, l'Assemblea ha pres els següents acords:

- a/ Adreçar una carta oberta als obrers de COPISA, SADE, Control y Aplicaciones i VINCO.
- b/ Promoure una campanya de solidaritat econòmica amb els represaliats d'aquestes empreses.
- c/ Fer públic un document sobre la repressió a l'ensenyament.
- d/ Fer públic un document sobre la repressió contra els advocats Albert Fina, Montserrat Avilés i Assumpció Solé.
- e/ Donar la màxima difusió pública al "Dossier sobre la repressió".

Finalment, l'Assemblea es creu en el deure de fer una crida a l'opinió pública perquè sigui exigida responsabilitat criminal al ministre de la Governació /Garciano Goni/, al governador Civil /Pelayo Ros/ i als autors materials d'assassinats i tortures. També cridem a tots els intel·lectuals i professionals del nostre país /català/ a desentrotillar les seves pròpies lluites + com a forma més idònia d'expressar la seva solidaritat amb la classe obrera, sobretot en la perspectiva del Primer de Maig. Cre-

iem que aquest és el camí per arribar a l'enderrocament de la dictadura i al restabliment de les llibertats democràtiques i nacionals."

3 COMISSIÓ OBRERA NACIONAL DE CATALUNYA

El mateix dia de l'assassinat /3 d'abril/, la Permanent de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya va fer córrer una octaveta en la qual, després de condemnar el crim i d'emmarcar-lo en les lluites de tots tipus que s'estan produint, diu:

"MANUEL FERNANDEZ MARQUEZ, ASESINADO POR DEFENDER UN SALARIO DIGNO, POR EXIGIR LA REDUCCION DE LA JORNADA DE TRABAJO, POR REIVINDICAR UN PUESTO DE TRABAJO FIJO, POR TODOS LOS DERECHOS Y LIBERTADES DE LOS TRABAJADORES, DE TODO EL PUEBLO!

Cómo en Granada! Cómo en SEAT! Cómo en El Ferrol! La más amplia i generalizada respuesta al crimen! La más amplia y decidida solidaridad con las víctimas de la represión!

POR TODAS NUESTRAS REIVINDICACIONES!
 ABAJO LA DICTADURA ASESINA!
 LIBERTAD!
 VIVA LA HUELGA GENERAL!"

4 PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

D'entre els diversos fulls escampats per aquest partit, reproduïm uns extractes de l'octaveta signada pel "Secretariado del Comité Central del Partit Socialista Unificat de Catalunya", la qual porta data

del 4 d'abril:

"La repetición en el último tiempo de los asesinatos de trabajadores por la fuerza + pública y la vileza con que han procedido en este caso las autoridades franquistas, exigen la réplica masiva y contundente de todo el pueblo. (...)

EL CRIMEN NO DEBE QUEDAR IMPUNE.

Es urgente hacer sentir al Gobierno que los trabajadores, el pueblo entero, no están dispuestos a permitir más asesinatos + de obreros.

En todas partes debe reclamarse el castigo de los asesinos y la destitución del Gobernador, Pelayo Ros, responsable inmediato de la muerte de Manuel Fernández Márquez. Hay que exigir que la fuerza pública no intervenga en los conflictos laborales, que se legalicen el derecho de huelga y las libertades sindicales y políticas.

Todos los medios legales y extralegales de acción (escritos a las autoridades, reunidos a la prensa, minutos de silencio, piques, manifestaciones, etc.) han de ser utilizados para incorporar a las diversas capas de la población a la protesta contra el crimen del Besós, desarrollar la acción por las reivindicaciones propias y fundirla con la lucha contra la represión y por las libertades democráticas.

ADELANTE HACIA LA HUELGA GENERAL!
NO DEMOS RESPIRO A LA DICTADURA!"

5 PARTIT SOCIALISTA D'ALLIBERAMENT NACIONAL DELS PATSOS CATALANS

Extractes d'una de les octavetes:

"Aquest és un nou crim a afegir a la llarga llista de la repressió del règim capitalista-feixista espanyol contra el moviment obrer català i de tots els pobles que té + sotmesos. (...)

Així es com actua un règim d'ASSASSINS que es manté al poder per la força i la violència més brutals contra la classe obrera i tot el poble.

L'estat franquista, fidel instrument de les classes dominants (capitalistes i terratinents) pretén esclafar un moviment popular que clama, cada cop amb més força: + PROU A LA DICTADURA!!

+ SOLIDARITZEM-NOS amb els obrers de la Tècnica del Besós!

+ ORGANITZEM ATURS, ASSEMBLEES, MANIFESTACIONS I PIQUETS POPULARS:

ANEM A LA VAGA!!

- Pel triomf de la classe obrera, acabem + amb la dictadura.

- Imposam les llibertats democràtiques, sindicals i nacionals.

- PER UN PODER POPULAR CATALÀ!!

- PEL SOCIALISME I L'ALLIBERAMENT NACIONAL DE CATALUNYA!!"

6 PARTIT POPULAR DE CATALUNYA

Hem ací els extractes d'una octaveta:

"Davant les continuades agressions de la dictadura actual per tal de suprimir qualsevol reivindicació que pugui alterar la comoditat d'un govern sense oposició, i sense autèntica participació popular exercida per l'ús de la democràcia directa, o sigui: per sufragi universal, i que aquest dies ha culminat amb la mort del treballador de 27 anys Manuel Fernández, hem de manifestar la nostra més rotunda protesta. (...) La violència repressiva només pot ser adequadament contestada amb una actitud res- + pensable. Una actitud que per molts podrà ésser una actitud de violència revolucionària activa, i per d'altres continguda. Però en aquest darrer cas serà la força que ens ha de permetre assumir enèrgicament + les nostres responsabilitats. (...)

Hem de ser responsables, i la responsabilitat comporta uns drets i unes obligacions. Els nostres drets creiem que els sabem, però sobretot oblidem les nostres obligacions.

Cal utilitzar totes les vies que estiguin al nostre abast per tal de responsabilitzar-nos. A través del treball, a través dels lligams que uneixen els diversos i tan variats sectors de la Gran Majoria Catalana. No solament els més dinàmics, sinó tots els sectors d'empleats, de dependents, de les professions liberals, de la pagesia, del petit comerç i la petita indústria no explotadora. Aquests petits centres de col·lectivització popular.

Cal fer costat a tota activitat solidària programada i respondre a tanta violència + amb la nostra incorporació efectiva a la lluita pel retorn de la democràcia. Per la llibertat.

CATALANS: L'ASSEMBLEA DE CATALUNYA US ESPERA! DES D'ALLI HEM DE DONAR LA NOSTRA RESPOSTA!"

7 COMITÈS D'ACCIÓ D'ENSENYANTS

D'una octaveta repartida aquells dies:

"...Nosaltres, els ensenyants, com la resta dels treballadors; vam sentir-nos immediatament solidaritzats amb la lluita dels treballadors de la construcció, perquè la seva situació d'opressió és també la nostra (...)/nosaltres lluitem/ en favor d'un ensenyament per a tothom, gratuït, lligat a la realitat nacional catalana, elaborat i posat en pràctica per mestres, pares i + alumnes. (...)

Creiem que avui tot el poble sofreix de la mateixa falta de llibertats imposada pel + règim capitalista feixista espanyol i que el crim d'avui ens ha fet veure a tots la necessitat d'acabar ara mateix amb el règim dictatorial.

EXPRESSEM LA NOSTRA VOLUNTAT D'IMPOSAR LES LLIBERTATS DEMOCRÀTIQUES, SINDICALS I NACIONALS SUMANT-NOS A TOTS ELS ACTES DE PROTESTA POPULAR (...)"

8 D'ALTRES ORGANITZACIONS

També hem vist octavetes condemnatòries de l'assassinat, signades per:

- + "Comité Provincial de Barcelona de la Lliga Comunista Revolucionaria", trotskista.
- + "Comité de Universidad del Movimiento Comunista de España".
- + "Comité Universitario de la Organización Comunista /de Barcelona/ Bandera Roja".
- + "Coordinadora de Sectores de Comisiones Obreras".
- + "Grupos de Acción Carlista", etc., etc.

7 SOLIDARITAT A LA RESTA DE L'ESTAT ESPANYOL

D'entre les diverses accions que s'han realitzat a la resta de l'Estat espanyol (atur, manifestacions, pintades, etc.), + en relació amb l'assassinat de St Adrià, creiem interessant publicar uns extractes d'una carta adreçada pels encartats en el "Sumari 1.001", Camacho i altres 9 dirigents de CC.OO., a la classe obrera de Catalunya des de la Presó madrilenya de Carabanchel:

"La clase obrera de vuestro pueblo, y sus Comisiones al frente de ella, están dando un claro ejemplo de combatividad y de claridad de ideas para aglutinar a los diversos sectores de la sociedad catalana en ese objetivo inmediato y común que es imponer LA DEMOCRACIA. (...) Nos solidarizamos activamente con vuestro dolor combativo y hoy, día 4 /d'abril/, hemos realizado, juntamente con el resto de los compañeros políticos aquí detenidos, un día de acción solidaria. (...) Este crimen se suma a las peticiones penales que se piden para los obreros de El Ferrol, construcción de Madrid y compañeros de la USO, así como a nuestro expediente (el 1.001) en el que a 10 trabajadores se nos quiere imponer 162 años de cárcel; y hace necesaria la intensificación de la lucha contra la represión (...)"

8 LES DETENCIONS HAGUES DURANT LA PROTESTA POPULAR PER L'ASSASSINAT

En total han estat detingudes varies + dotzenes de persones, de molts de les quals no se sap el nom. Destaquem el cas de tres obrers: LEONARD FARRERA i RODES, + FERRAN LOZANO i REVUEYO i JOSEP MORENO i RIBES, detinguts el mateix dia 3, i que + seran sotmesos a Consell de Guerra per + "supuesto delito de insultos y agresión a la fuerza armada" a St Adrià del Besós.

EUZKADI

LA MORT DEL LIDER D' E.T.A



En el darrer número d'"AVUI", datat de 27 de març, escrivíem dient que Eustaki + Mendizabal, màxim dirigent d'ETA-Vª Assembla, havia escapat de la persecució de + la policia espanyola a Zumarraga (Euzkadi Sud). Malauradament, ara ens veiem obli- + gats a parlar del seu assassinat a mans + d'aquesta mateixa policia que, dies abans, havia assassinat l'obrer català Manuel + Fernández i Márquez a St Adrià.

Les informacions han estat extretes de la premsa espanyola que s'edita a Euzkadi, per la qual cosa no és massa segur que hi sigui dita tota la veritat.

QUI ERA EUSTAKI MENDIZABAL, (A) "TXIKIA"?

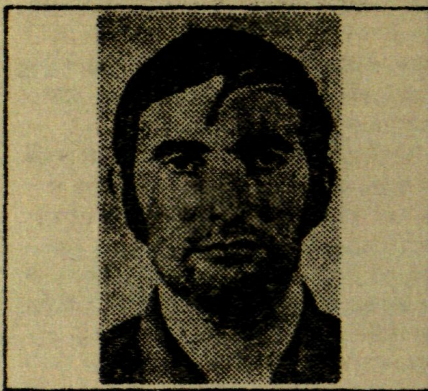
Eustaki Mendizabal Benito havia nascut el 9 d'octubre de 1944 a Isasondo (Guipúscoa/Gipuzkoa) al si d'una família religiosa i senzilla. Des de molt jove manifestà el desig d'entrar al convent benedictí situat al poble veí de Lazkano, cosa que aconseguí. Continué com a seminarista fins l'any 1968, data en la que abandonà els + estudis de sacerdot per dedicar-se plena ment a la lluita per l'alliberament nacional i social del Poble Basc.

Mendizabal, a qui els seus companys anomenaven "Txikia" (que en basc vol dir + "el petit"), era considerat com el màxim dirigent del Front Militar d'ETA-Vª Assembla. (L'ETA -en basc: "Euzkadi Ta Askatasuna", o sigui: "El País Basc i la Llibertat"- és una organització que lluita per la independència del País Basc reunificat -les 4 "províncies" peninsulars i el "departament" dels Pirineus-Atlàntics- i per la construcció d'un socialisme democràtic a partir de les condicions originals del propi Euzkadi. L'ETA va néixer durant els anys 50, i poc a poc va anar radicalitzant les seves postures ideològiques i de lluita armada. A finals de 1966 es va produir una escissió al si del moviment ETA: + un grup -liquidacionistes o espanyolistes, com se'ls coneix- va publicar un document en el qual subordinava l'alliberament nacional i social d'Euzkadi a una abstracta "revolució socialista espanyola", enant + en contra de la tesi segons la qual "l'alliberament nacional d'Euzkadi és indissociable de l'alliberament social -cap dels dos "està en primer pla", sinó que són + dos aspectes d'una mateixa opressió- i, en

segon lloc, aquest alliberament l'han d'obtenir els propis bascos amb el seu esforç i amb la solidaritat dels altres pobles oprimits de l'Estat espanyol i del món, sense "esperar" que una pretesa revolució socialista "a l'espanyola" els dongui res. + Aquest grup va ésser expulsat, però continuà denominant-se ETA, i actualment és conegut per ETA-Vª Assembla o "espanyolistes" per oposició a ETA-Vª Assembla o nacionalistes revolucionaris.

ETA està estructurada en 4 Fronts: Militar o de lluita armada; Polític o de formació ideològica; Socio-econòmic de recapitació i distribució de donatius i cotitzacions; i Cultural de promoció i protecció de la Cultura i Llengua basques.)

En Txikia Mendizabal era acusat, segons la premsa espanyola de: Intervenció directa en el segrestament del cònsol alemany + Beihl (des. 70); i en el de l'Industrial + nabarrès i oligarca espanyol Huarte (gener



73); indirectament en el segrestament de + l'Industrial Zabala (gener 72); i tota una sèrie de "delictes", entre els quals destaca la confiscació de 3.000 kilos de dinamita d'una cantera d'Hernani.

COM VA ÉSSER EL SEU ASSASSINAT

El dia 19 d'abril, dijous sant, En "Txikia", sol segons alguns diaris i acompanyat d'un altre company segons altres, va baixar a l'estació d'Algorta d'un tren suburbà procedent de Bilbao, dins el qual hi havia inspectors de la Brigada d'Investigació Social vigilant-lo(s). En baixar a l'estació -que també estava vigilada- va començar una persecució descarada. Sembla que + no es van adonar que se'l(s) seguia fins + poc després, quan la policia el(s) va do-

nar l'alto moment en què és segur que va començar el tiroteig al mateix temps que apretaven a córrer. En arribar a l'Avinguda de + Los Chopos -a 2 kilòmetres de l'estació d'Algorta (!?)-, els dos fugitius, doncs l'acompanyant o bé també anava al tren o es va a + juntar-se amb "Txikia" a l'andana de l'estació, se separaren per dificultar la persecució. En "Txikia" va aturar un cotxe que passava per allà, hi va treure la dona i va encanonar el marit obligant-lo a engegar i sortir volant. Però quasi immediatament van arribar els perseguïdors, els quals en nombre de 5 van ferir de mort al Mendizabal. (Hi ha la possibilitat de que aquesta història no + sigui veritat, entre altres motius, pel fet que aquest matrimoni va sortir sense cap ferida de bala i, a més, perquè ni es va donar es seu nom i adreça ni tampoc se n'ha parlat més.)

A dos quarts de vuit arribà -enmanillat- a l'hospital civil de Basauri. I a les vuit menys deu moria d'una ferida de bala al cap, a la regió parietal. (També havia estat ferit a les nalgues i a una cama.)

En el seu poder es van trobar 3 pistoles, calculant-se que havia fet 16 disparos. També es van trobar 3 carnets d'identitat i moneda espanyola i francesa.

La premsa diu que va ser ingressat a l'hospital de Basauri sota un dels seus noms fals, Asunción José Ferrer (sic).

S'INTENTÀ RECUPERAR EL SEU CADÀVER?

A les 3 de la matinada del 20 d'abril, diu vendres sant, un cotxe es va aturar en la + part de darrera de l'hospital, davant la porta del dipòsit de cadàvers. Els números de + la policia armada que muntaven guàrdia els + van donar l'alto i els van disparar mentre + engegaven el cotxe i fugien ràpidament. Més endavant es diu que es tractava d'una parella d'homosexuals que foren detinguts posteriorment, encara que tot sembla indicar que no és veritat.

El dia 21, per la tarda, després que el + seu cadàver fos lliurat als seus familiars, + fou enterrat "Txikia" Mendizabal en el cementiri del seu poble, Isasondo.

Els seus familiars, d'altra banda, han + sollicitat presentar-se en el sumari, cosa + que significa que podran prestar declaració i demanar totes aquelles proves que considerin oportunes.

INFORME ESPECIAL

UNIVERSITAT
GENER - ABRIL-73

Després de que, en el curs de les vacances de Nadal, les forces armades dels USA portessin a terme sobre el Viet-nam els bombardejaments més importants de tota la història d'aquella guerra, en recomençar el segon trimestre el Moviment Universitari es troba fortament frapat per aquests fets, apareixent a totes les facultats cartells i octavetes condemnant l'agressió i tanqui l'imperialisme capitalista ja des del primer dia de classe. I quan semblava que s'iniciaria una lluita general en aquest sentit, el camp de la Sanitat entra en clar conflicte contra les superestructures governamentals en fer-se evident la contradicció entre el caire de negoci a gran escala i taller de reparació de productors que la política franquista dona a la Seguretat Social i el veritable sentit que els treballadors sanitaris volen donar-li. Aquests fets repercuten molt directament sobre els estudiants de Medicina, i conseqüentment, sobre la totalitat del Moviment Universitari, iniciant-se accions que culminen el dia 17 de gener en un massiu acte de districte que se celebra en el Clínic amb l'adhesió dels estudiants a la lluita dels treballadors de la S.S. i a la lluita general de tot el camp de la Sanitat que, com a conseqüència de l'acció dels treballadors sanitaris de Montbau, s'havia extès a tot Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol, impulsant a que totes les entitats hospitalàries llicencessin les seves pròpies plataformes reivindicatives.

Malgrat l'alt grau de conscienciació i mobilització aconseguit amb aquesta campanya, la duríssima repressió que reberen els treballadors de la Sanitat, va fer que l'empenta anés decaient cada cop més, mentre que es començava a perfilar una nova lluita reivindicativa en el camp universitari, que ja es venia arrossegant des del trimestre anterior, però sense haver passat mai a un lloc de primera fila.

Al mateix temps, per una banda els ensenyants d'escoles particulars i estatals, que inicien una acció coordinada per primera vegada en defensa de les seves reivindicacions, i, per altra banda, els batxillers, reclamant la reposició dels exàmens de febrer, coincideixen en una diada (el 24 de gener) de lluita no coordinada o organitzativament ni en quant a les seves

reivindicacions.

Aquesta lluita de batxillers i ensenyants repercuteix també a la Universitat, participant els estudiants de forma massiva en les accions i actualitzant-se, al mateix temps, les reivindicacions dels Professors No Numeraris (PNN), els quals se solidaritzen per escrit amb el moviment de la resta del camp de l'ensenyament en una diada de vega general d'ensenyants, a la qual s'hi adhereixen també els estudiants realitzant diverses manifestacions i actes per l'extensió del conflicte.

Si bé és de remarcar la importància d'aquesta coincidència de tots els ensenyants, universitaris i no universitaris, i de la totalitat dels estudiants en una lluita comuna, cal també subratllar el fet de que aquesta coincidència no s'arribà a traduir en una estructura organitzativa conjunta, malgrat els esforços d'alguns grups polítics, capaç de constituir la veritable espina dorsal de la totalitat del camp de l'ensenyament en la seva lluita contra l'educació classista i del sistema que dona suport a aquesta actitud repressiva.

Paral·lelament a l'increment, cada cop més gran, de l'empenta reivindicativa del moviment estudiant, el Règim, cada vegada més aïllat i atacat des de tots els cantons, no dubta en reactualitzar l'acció de les bandes obertament feixistes (P.E.N.S., Guerrilleros de Cristo Rey, etc.) que, protegides, quan no animades, sense cap mena de vergonya, per la policia, intenten resuscitar l'ambient de terror que imperà en les Universitats catalanes en els temps de la immediata post-guerra. Les provocacions dels comandos feixistes, amb la presència permanent en les seves accions del professor de FEN i Educació Física de l'Institut Milà i Fontanals, es converteixen en un plat a l'ordre del dia que, malgrat tot, no aconsegueix els seus propòsits en topar no contra una Universitat cribada i esmorrida com la dels anys 40, sinó amb una Universitat combatent i clarament antifranquista.

Així es continua, donant com a resposta a l'augment de la combativitat dels estudiants, un increment de l'espiral repressiva, aguditzant-se la violència reaccionària de les "Fuerzas de Orden Público" darrera l'estandart de les declaracions d'En-

Garicano Goni fetes durant el primer trimestre, i provocant, com a conseqüència lògica, una radicalització de la violència revolucionària dels estudiants, que arribà al seu zenit el dia 13 de febrer en la manifestació realitzada en el Carrer Pelai com a protesta i resposta per l'atropellament premeditat de l'estudiant de 1er de Filosofia, M^{re} Lluïsa Tena, que estigué en greu perill de mort quan la policia, en el seu màxim grau d'histeria, llençà els jeeps en contra dels manifestants.

Enfront d'aquesta actitud de lluita en constant increment, quantitativa i qualitativa, el franquisme respon decretant, per mitjà del seu Consell de Ministres del dia 16 de febrer, la suspensió dels establiments d'"autonomia" de les tres Universitats de Barcelona i amb l'aplicació del caire més repressiu de la "Ley General de Educación", representat per la creació de Consells Disciplinaris que, relegant les autoritats acadèmiques a un mer paper policial, les converteixen en un fidel instrument de la Brigada d'Investigació Social (BIS) per l'eliminació de l'àmbit universitari de totes aquelles persones que per la seva actitud més o menys combativa, puguin ésser tingudes com a sospitoses de "subversió".

Les respostes, que no es feren esperar, foren, bàsicament, de dos tipus. Un, de caràcter legalista, tendent a la reinstauració de l'"autonomia" universitària de Barcelona, protagonitzat fonamentalment per autoritats acadèmiques i associacions legals, que desembocà en la dimissió en pes de la Junta de Govern de la Universitat Central de Barcelona el dia 22 de febrer, i a la Universitat "Autònoma" amb la dimissió del degà de la Facultat de Dret, sr J. J. Mènes de Parga, i dels degà i vice-degà de la Facultat de Ciències Econòmiques, srs Serdà-Dexeus i Serra-Ramonedà.

L'altra, la resposta dels estudiants, fou novament la lluita; una lluita ara clarament antirrepressiva, contra els Consells Disciplinaris, contra la "Ley de Educación" en si mateixa, i contra el caràcter clarament classista i antipopular de l'ensenyament a l'Estat espanyol, alienant social i nacionalment. Ara bé, aquesta lluita topà amb el fet del tancament de la totalitat de les Facultats, obligant a

la celebració d'assemblees màximament clau destines fora dels llocs de docència, la qual cosa reduïa, per la seva pròpia natura, l'afluència de l'estudiantat en general a la discussió de les accions a portar a terme.

Mentrestant, el govern, veient la crua reacció del poble en general, que arribà fins i tot a sectors que el mateix franquisme considerava com a pròxims, es donà pressa en tancar l'ajut de la ja minvada informació que la premsa diària podia donar, declarant "matèria reservada" la informació referent a les tres Universitats de Barcelona, quedant així amagada la problemàtica per la llei de secrets de l'estat.

Trobat-se el Moviment Universitari en aquesta situació, amb les assemblees cada cop més buides de gent degut, d'una banda, a la manca d'una veritable organització de base dels estudiants, després del fracàs de l'organització dels comitès de curs, i d'altra banda, degut també a l'esgotament de la base enfront dels combats verbals i dialèctics i sectaristes entre els militants d'unes determinades organitzacions polítiques, semblava evident que la lluita es trobava en un carreró sense sortida.

Aquest fou el moment en què els militants d'un cert partit llengaren la proposta de realització d'una tancada d'estudiants, en forma massiva, en un lloc públic ja que, segons deien, no era suficient la sola voluntat d'extensió d'un conflicte, sinó que era necessària la presència d'un centre aglutinant que organitzés als estudiants. Arrel d'aquesta proposta es desencadenà una veritable lluita sectarista i realment antirrevolucionària a nivell de superavantguarda organitzada, que ajudà a acabar de buidar de gent les assemblees i a la presa per part d'una gran majoria d'estudiants fins aleshores combatius, d'una actitud d'abandonament davant la instrumentalització i el mangoneig d'un molt determinat sector de l'avantguarda, el qual, ofuscat amb els seus plantejaments, es negava a reconèixer la veritable situació del Moviment Universitari, impedit a qualsevol altra alternativa.

Així s'arribà al dia 21 de març, dia en el que s'havia de realitzar la tancada, reunint-se als Jesuïtes de Sarrià uns 300 estudiants disposats a tancar-se, i que, després de fer una assemblea valorant la situació real, decidiren no dur a terme la tancada degut a la no massivitat de la participació, circumstància que hagués agreujat la repressió, malgrat de creure que era l'única alternativa al moment concret. Com a conseqüència d'això, el dia 22 es celebrà una dita "Assemblea Ampliada de Comitès de Curs" que, a causa de la superestructuralitat de la convocatòria, a la precitació i a la manca d'una discussió prè-

via a la base, sols arribà a reunir uns 800 estudiants del total de 1.500 que es calculava que formaven part de l'organització dels Comitès de Curs. Lògicament, en aquestes circumstàncies, l'assemblea no va assolir cap objectiu i així, posteriorment, la lluita, marcada d'alternatives i del recolzament de la base estudiant, anà decapitant fins arribar a la "normalitat" i a la progressiva reapertura dels centres docents.

En aquests moments, el Moviment Universitari, mancat com estava d'una veritable organització de base, desconnectat i alliat a una "Coordinadora de Comitès de Curs" la qual no era el reflex de la discussió a la base, minvat en quant la seva força numèrica i sotmès a una dura repressió, baixà al nivell de lluita més pobre d'ençà del Procés de Burgos de desembre del 1970.

En aquests moments en què totes les organitzacions polítiques feren un repàs de la seva actuació, va quedar ben clara la incompetència i la superestructuralitat de l'organització dels Comitès de Curs, malgrat l'afany d'alguns grups de fer persistir aquest nom, tot i que ja no era una altra cosa més que un nom.

Mentrestant, fora de la Universitat, el Moviment Obrer accentuava la seva coordinació i augmentava la seva combativitat preparant la resposta al procés que s'intenta seguir contra Camacho i altres 9 dirigents de la "Coordinadora de Comissions Obreres de l'Estat espanyol", empresonats pel règim en representar l'esperit revolucionari de la classe obrera de totes les nacions d'aquest Estat, en contra d'un règim feixista, fidel instrument de l'oligarquia al poder en la repressió de la lluita de tot el Moviment Popular per la democràcia i la llibertat.

Aquesta activitat obrera "relliscava" sobre la Universitat, limitant-se a una mera exposició de consignes i sense lograr obrir-se pas entre els estudiants, encara sumament desfets.

Amb aquesta tònica arribem a la diada del 3 d'abril en què trascendeix a la Universitat l'assassinat de l'obrer de la Tèrmica de St Adrià del Besòs, Manuel Fernández i Márquez, a mans de la policia mentre lluitava, junt amb d'altres molts companys, per les reivindicacions mínimes de la classe obrera.

Aquest fet despertà entre els membres del Moviment Universitari una fortíssima reacció, que no podem considerar d'altra manera que de sentimental, però aconseguint que novament gran nombre d'estudiants sortissin al carrer disposats a tot i units, moralment, a la lluita de Comissions Obreres, lluita que culminà en la diada de l'11 d'abril amb un intent positiu de aconseguir una vaga general a Catalunya.

Es de destacar que el Moviment Universitari actuà sense la més mínima organització ni coordinació, com a tal, amb les Comissions Obreres, malgrat el magnífic paper realitzat pels estudiants més combatius en l'extensió del conflicte. La totalitat de la preparació de la lluita s'elaborà a les assemblees, cosa d'una banda molt positiva ja que la totalitat de la discussió es realitzà entre tots, però que no permet massa esperances de cara a un futur pròxim, quan sigui necessària l'elaboració d'alternatives, ja que, malgrat tot, està demostrat que l'assemblea, si bé és el màxim òrgan decisiu del Moviment Universitari, no té cap capacitat ni operativitat en un pla preparatori ni coordinatori.

Encara són massa recents les lluites motivades per l'assassinat d'En Fernández i Márquez, i no podem donar-les per acabades, com per poder fer una valoració imparcial, però si bé en quant a mobilització la lluita ha estat molt positiva, cal sospesar el perquè d'aquesta mobilització. Ha contribuït veritablement a l'increment de la consciència política de l'estudiantat, o tant sols fou una reacció sentimental del moment?

Resumint, doncs, podríem dir que aquest segon trimestre s'ha caracteritzat per la seva manca d'uniformitat i constància en la lluita, i per l'ensorrament definitiu de l'organització dels Comitès de Curs que encara persisteix en alguns centres com un fèssil superestructural, sense la més mínima incidència en els cursos, la qual cosa era ja previsible en estar mancada d'una plataforma reivindicativa pròpia, capaç de donar alternatives positives a la lluita i no de ésser una mera resposta a les constants provocacions del règim.

Aquest és el camí que en el decurs d'aquest tercer trimestre els estudiants ens hem de senyalar, per preparar la veritable organització de base dels estudiants combatius, amb uns objectius propis i concrets, no assimilables pel règim i lligats a la realitat nacional i social de la Catalunya actual.



CONFIRMACIÓ DE LES MULTES AL JURAT DELS "Jocs Florals"

Amb data del 18 d'abril, la premsa barcelonina va fer esment d'una decisió presa pel + Consell de Ministres celebrat el 6 d'abril, segons la qual + la multa de 200.000 Ptes. imposada a 6 del 7 membres del Jurat dels "Jocs Florals de la + Llengua Catalana a Suïssa" 72 i que són: CASTELLET, CIRICI, + CUCURULL, FAULI, MANENT i TRIADU, tal com informarem en passats números d'"AVUI", ha estat confirmada "dejando definitivamente cerrada la vía gubernativa".

El motiu allegat com a única base de la multa ha estat: + "el hecho de haber aceptado + participar en calidad de jurado" en els dits Jocs Florals... Es deuria potser a un intent ++ de protegir els anomenats Jocs Florals de Barcelona, organitzats per col·laboracionistes, a fi que la gent no se'n vagi als veritables Jocs Florals de la Llengua Catalana que, com no + es poden celebrar lliurement a Catalunya, s'han de fer a l'estranger?

Amb la intenció que els nostres lectors es facin una mica el càrrec del que es va dir, incloïm uns extractes del discurs d'En Joan Triadú, President ++ del Consistori.

(El setè membre del Jurat, + el Dr Ramon Sugranyes de Franch, professor de Llengua i Literatura Espanyoles a Suïssa, ex-President de Pax Romana i auditor seglar del Concili Vaticà II, no ha estat multat per + residir a la Confederació Helvètica.)

IOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA

GINEBRA, 29 D'OCTUBRE DE 1972

Joan Triadú, president; Josep Fauli, secretari; Ramon Sugranyes de Franch, Alexandre Cirici Pellicer, Josep Ma. Castellet, Fèlix Cucurull, Albert Manent.

DISCURS DEL PRESIDENT DEL CONSISTORI, JOAN TRIADU

He parlat del nostre problema, la qual cosa podria semblar un tòpic o una simple reincidència, si no fos que el problema és actual i vivent. Certament que podia haver succeït que tot es confongués amb les restes del passat, amb les seves ombres i els seus records. Però no és així. L'existència mateixa d'aquests Jocs Florals de la Llengua Catalana, almenys tal i com són i tal com els celebrem, no tindria viabilitat si només comptava amb el suport regressiu de la nostàlgia més inofensiva. ¿Per què no hauríem de fer-los en terres catalanes si fos així? Ben al·trament, la Festa, mentre vulgui per a ella una fidelitat de fons i de forma, s'ha de mantenir errant i en aquella condició que anomenariem "de llunyania", segons el dir de Josep Carner.

La festa dels Jocs Florals constitueix un intent de fer institució d'una reivindicació. No fóra just d'oblidar-ho. Jo crec que la veritat històrica dels Jocs Florals és aquesta, independentment de l'abast, el caràcter i els condicionaments d'allò que és reivindicat. Hi reconeixem, però, com a mínim un programa que s'anunciava ja el 1841 en el pròleg del *Gaiter* l'aspiració a la independència cultural de Catalunya.

Fixem-nos com els homes, els passos i els mots convergeixen. En efecte, allò que estimem i allò que volem, ha vingut de segles amunt sense engrunar-se. Res no ens diu que no se'ns pugui engrunar en l'esdevenidor i ningú no pot estimar-ho i alhora, com tants han fet creuar-s'hi de braços; o pitjor encara, com deia Guerau de Liost, tot advocant Sant Jordi donar llonguets al drac, "perquè a l'infern se'n recordi".

Hem de partir, però, de la idea, que he fet meua sempre, que dins el curs de la història de Catalunya, l'esforç de redreçament afecta tots els catalans, fins i tot aquells que n'han restat exclosos momentàniament, per voluntat pròpia o per una situació que els marginava i de la qual, només amb la plenitud de l'exercici dels nostres drets podien alliberar-se. Em refereixo, és clar, a certs sectors obrers, i sobretot als de procedència no catalana.

Dit amb uns altres mots la vida i la mort d'homes com el que acabo de recordar, per molt engolides que semblin pel corrent dels anys i de la història, se salven pel mite vivent de Catalunya, la força del qual i el fet de la seva inscripció en el present i en els segles de cada generació, des de fa més d'un segle, provenen del seu caràcter de "mite possible". Així doncs és perquè no és inabastable que hom el combat; és perquè no és inútil que hom el persegueix. És perquè no és una quimera que hom el tracta com són tractades les realitats d'aquest món.

Una vegada més hem vingut aquí, com hem anat en aquests anys allí on s'ha escaigut, a presentar d'una manera o altra el nostre problema. ¿És possible que aquest hagi estat l'encàrrec essencial que la història ha fet a la meua generació? Em refereixo als qui, des de les terres catalanes, entràvem en la lliga del viure personal tot just acabada una guerra en la qual encara no ens havia correspost de participar directament, i de la qual rebíem tanmateix una imprompta que ens marcaria sempre més. El problema no hem deixat de presentar-lo des que als patis universitaris d'aquells primeríssims anys ens entestàvem a parlar català, sota els cartells que odrenaven altra cosa, enganxats a les columnes neo-romàniques de l'arquitectura eclèctica d'Elias Rogent. A poc a poc havíem de redescobrir i recuperar tot el que fos encara vivent, i viure per tot allò que era manat que fos mort.

Defensem una llengua europea, una llengua mil·lenària i una llengua oficial a la Catalunya Autònoma (i cooficial, doncs, en aquesta zona de l'Estat Espanyol durant els anys de la República, del 31 al 39) però en la qual aviat —en 1974— farà els cinc-cents anys que fou imprès el primer llibre. Defensem, senzillament, una llengua que s'escau que és la nostra.

Prou i massa he dit. Per acabar torno on era al començament, en referir-me a l'aspecte reivindicatiu dels Jocs Florals de la Llengua Catalana. I penso que amb una llengua bandejada de l'escola i de tants aspectes de la vida, dissociada en la seva plenitud normal de la intimitat dels individus que la parlen, aquests mateixos individus han intentat obtenir una coherència de relacions i una sortida racional als problemes col·lectius. La paradoxa d'aquesta situació constitueix una de les nostres originalitats, davant la qual podem escollir de restar perplexos o somniosos. Però no desconcertats ni inactius.

Perquè això com aquestes reflexions són una confessió de fe en Catalunya —usant a gràcia una terminologia, que com a home cristià no m'és estranya—, també volen ser la manifestació explícita d'un compromís adquirit i que cal que sigui mantingut. Per tal que passi —dient-ho amb un vers greu d'empremta clara, de Vicent Andrés Estellés, el gran poeta de Burjassot— "el vent llarguissim de la llibertat".

(De "XALOC", Mèxic, desembre 1972, pp. 198-203)

"avui"



SERVEI D'INFORMACIÓ CATALÀ